

ville komme fra Sogneforstanderskaberne, være correcte; ombispueteerlige ville de naturligtvis altid kunne være, men jeg troer, at de i det Hele taget ville blive correcte, saa at det tør forventes, at der vil fremkomme et rigtigt Resultat af begge Classer af Indberetningers Forening. Denne Forening har Udvalget imidlertid ikke, saaledes som oprindelig var paatenkt af Forlagsstilleren, villet henlægge til selve Sogneforstanderskaberne, idet man der stillede de modsatte Interesser Ansigt til Ansigt. Sognepræsternes Indberetninger gaae selvstændige ind til den geistlige Øvrighed og komme saaledes til Stiftsøvrigheden, medens Sogneforstanderskabernes Indberetninger gaae til Amtet. At bringe dem i personlig Conflict Ansigt til Ansigt, troer jeg vilde være uhensigtsmæssigt og ganske vist i de fleste Tilfælde gaae ud over Tiendtagerne, idet Sognepræsten vilde føle sig fristet til, istedetfor haardnakket at forfægte sin Mening, hellere at opgive den, netop fordi han selv er interesseret i Sagen; men det har han kun Lov til som privat Mand, og ikke hvor han udøver et offentligt Hverv og repræsenterer Interesser, hvoraf Mange berøres, thi der er Mange udenfor Geistligheden, for hvem Capitelstædets Fastsættelse har en pecuniær Interesse, navnlig alle de offentlige Stiftelser.

Efter, hvad jeg har anført, vil det sees, at jeg ikke kan ansee det for rigtigt at gaae videre end hertil. Saa vidt kan man gaae, fordi der ganske vist er indtraadt Forandringer i Lovgivningen, og det her Foreslaaede kan betragtes som en Conseqvens deraf; men at begynde at røre ved hele Spørgsmaalet troer jeg, efter hvad jeg har anført, maa betragtes som misligt og dobbelt misligt, som sagt, forbi mangfoldige Interesser, baade det Offentliges og personlige, hele Landet over deri ere implicerede; navnlig vil jeg ikke kunne stemme for at ubelæde eller medtage en enkelt Maaned. Jeg skal tilstaae, at jeg ikke kan overse, hvilken Indflydelse dette vilde have; men eet af To maa være Tilfældet: enten har det ingen Indflydelse, og saa er der ingen Grund til at holde derpaa, eller det har megen Indflydelse, og saa maa det forrykke det hele Forhold. For mig staaer det nu efter min individuelle

Erfaring klart, at Capitelstædten i det Hele og i det Store hidtil har været rigtig, og dette er ligeledes erkjendt baade af Private og af Lovgivningen, og hvis man nu vedtog Noget, der forrykkede Forholdet, vilde man altsaa komme bort fra det Sande. Fra et aldeles theoretisk Standpunkt vilde det ganske vist være correct at medtage alle tolv Maaned; men det vilde, saavidt jeg skjønner, medføre en langt uheldigere Forandring end den, her er Tale om; thi i de Maaned, hvor der ikke finder Kornhandel Sted, sees jeg ikke, man paa Landet har andre Hændeler at støtte sig til end saadanne Tilfælde, hvor f. Ex. en Gaardmand har solgt for meget Korn og derfor maa købe tilbage til sin Hunsstands Ernæring, eller hvor Fattigvæsenet maa købe Korn til fattige Folk, altsaa til Priser, som ikke paa nogen Maade kunne betragtes som gangbare Markedspriser. Jeg vil tilraade ikke at røre ved hele denne Indretning, men indskrænke sig til det, for hvilket der kan gives en fornuftig Motivering, og saa ikke røkke ved det hele fra gammel Tid nedarvede og med mangfoldige Forhold sammenvævede Institut, men kun foretage den Forandring, der, som sagt, er fremkaldt ved de indtraadte Forhold. Jeg skal for Dieblirket indskrænke mig til disse Bemærkninger.

S. Jørgensen: Jeg kan i det Hele være enig med den ærede Ordfører. Jeg har ikke været tilstede ved den første Behandling af Sagen, og veed derfor ikke, hvad Grunden er til, at dette Lovforslag er kommet frem. Jeg skal derfor ganske forbigaae at tale derom; ligeledes skal jeg heller ikke gaae ind paa, hvorvidt det kunde være muligt at finde mere uinteresserede Parter til at fastsætte Capitelstædten; thi det kan ikke nægtes, at det ikke er heldigt, at det er dem, der modtage, og dem, der hve Tiende, som skulde bestemme Priserne. Jeg skal blot holde mig til de Forslag, der nu foreligge, og med Hensyn til dem skal jeg heller ikke gaae videre ind paa det, der gaaer ud paa, at alle Aarets 12 Maaned skulde medtages, hvilket jeg mener er ganske uhensigtsmæssigt. Jeg skal saaledes kun i Korthed henholde mig til Udvalgets Betænkning og Forslag, som jeg saa at sige i det Hele kan